

LBRIS

We know
books

Primul meu
fum

Volum coordonat
de Andra Matzal

LIBRIS | We know books

Dacă *ei* pun la cale un război?“ „Ei? Care ei?“ „Of, tu îți dai seama că acum putem fi ascultați, nu pot să spun mai multe.“ Era clar, făcusem o greșeală. Nu era cea mai potrivită persoană cu care să discut lucruri atât de grave. Apoi a venit el cu ideea să rulăm niște paie în foite de ziar.

Cuprins

- Cea mai benignă dintre intoxicările curente* /
Prefață de Andra Matzal / 9
- Michele Bressan** / ...elastic ca un himen / 15
- Cheloo** / una bucată țigară Bucegi / 27
- Livius Ciocârlie** / Păcatul originar / 31
- Alex. Cistelecan** / Dușmanul nostru este fericirea / 39
- Andrei Codrescu** / Nu fiecare pitic e numai
fum fără foc / 53
- Paul Dunca** / Re: / 57
- Vasile Ernu** / Primul „Pâh“ sau Cum am intrat
în ceață / 67
- Șerban Foarță** / Fumurile mele de mic *dandy* / 77
- Miron Ghiu** / Fiind punkist, țigări Maro fumam / 81
- Vera Ion** / Țigara ca o pradă / 89
- Aurora Liiceanu** / „Ce mică ești și ce
de-a mult fum scoți! / 101
- Mitoș Micleușanu** / De la Keta la Meta / 109

- Cristian Neagoe** / Considerații despre efectele perverse
ale albindului atunci când îl lași de capul lui
prin pădure / 121
- Philip O'Ceallaigh** / Necazuri / 133
- Lia Perjovschi** / Parcă aveam soarele în stomac / 151
- Antoaneta Ralian** / Un *Weltanschauung* fumegos / 155
- Costi Rogozanu** / Un puști bătrân / 163
- Adrian Schiop** / Egal de lungi și de singuri / 173
- Dan Sociu** / Un film cu Echeru / 183
- Dan Stanciu** / Patru pentru Anargyros / 199
- Bogdan Stănescu** / More verde / 209
- Jean-Lorin Sterian** / Copulații aurite pe străzi
sau Când am crezut că am tras primul fum / 217
- Vava Ștefănescu** / La Pantera Roz / 225
- Lucia T** / Până la filtru / 231
- Răzvan Țupa** / Și frumusețea se ridică și face cercuri
și dispare și re apare ca un fum ieșit de la priză / 237
- Elena Vlădăreanu** / Să rulăm niște paie
în foițe de ziar / 245

GRUPUL EDITORIAL ART
Comenzi – Cartea prin poștă
C.P. 78, O.P. 32, cod 014810, sector 1, București
tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021) 224.32.87

Tipărit la C.N.I. „CORESI” S.A.

LBRIS

We know
books

**Michele
Bressan**

...elastic ca un himen

Michele Bressan aka Michelle aka Chupacabra din Carpați, artist vizual, dar cu precădere fotograf. Individ solar și senin, întotdeauna binedis-pus și dornic să creadă din nou. Mai multe detalii pe michelebressan.ro.

-am mutat în București în '93, cu maică-mea, urmare a despărțirii alor mei. Orașul Trieste, în care m-am născut și unde am trăit până la vârsta de 13 ani, este un oraș mic și prețios, din nordul Italiei. Oraș rece, cu oameni reci, dar și frumos, pentru scurte perioade, comparabil ca atmosferă cu Timișoara. În timp, acest oraș devenise pentru mine un fel de Twin Peaks, doar că mult mai plictisitor. Vacanțele de vară petrecute în București m-au făcut, cu timpul, să conștientizez existența unei alte realități, la care ajunseseam să tânjesc. În Italia făcusem clasele I–VIII la o școală de măicuțe catolice, cu siguranță unul dintre motivele pentru care am iubit imediat Bucureștiul, chiar dacă nu l-am perceput imediat drept „sin city“. Bucureștiul anilor '90 era exploziv pentru un puști de 14 ani, iar tabloul „idilic“ s-a completat prin faptul că am urmat Liceul de Arte Plastice „Tonitza“.

Liceul era contextul perfect, aproape utopic. Când îți se oferea ocazia de a spune că ești la „Tonitza“, o făceai cu mândrie maximă, de parcă făceai parte dintr-un comando special. Spuneai: „Sunt la Arte, băh“, și imediat beneficiai de o

anumită aură, mai ales dacă te îmbătați foarte grav pe la bairamuri. În cazurile astea, dacă mai erai și cât de cât talentat, puteai fi privit drept „artist blestemat“, lucruri care, în ciuda penibilului, aveau avantajele lor. Dacă erai la Arte, aproape totul îți era permis sau acceptat, cum se întâmplă, de altfel, în mare parte și acum.

Există o primă dată în orice, acestea fiind momente ce țin de întâmplare, dar și de mecanică, atunci când sunt produse, căutate. Primul meu fum a fost un produs mecanic, l-am căutat; asta și din cauza faptului că pe-atunci nu aveai șansele de acum, de a ajunge prin cine știe ce bar, unde poți să mai ciupești câte-un fum. Trebuie să specific, acela era și momentul în care orice adolescent era prada curentelor. Trendul era „precartieristic“, adică premergător perioadei în care BUG Mafia & Co deja scoteau piese explicite, precum *Hai să fim high*, și pe care toată lumea ajungea să le trateze ca pe un manifest. Mai auzai niște Marley, fără să ai habar de substrat, iar când prindeai clipuri muzicale înregistrate pe la sfârșitul casetelor video închiriate, totul era safe, fără droguri sau referirile explicite gen *Dr. Greenthumb* (vorbim deja de '99). Te umflau cu Whitney Huston și Céline Dion, mai scăpa un Wu-Tang, însă erai imediat castrat de Nana. În '94, chiar erai underground fără să vrei, nici nu trebuia să tânjești după acest statut, ca acum. Erai underunderground, și posibilitatea de a încerca ceva nou, ceva ce alții încă nu încercaseră, sau de a avea ceva rar (există mai ales nebunia cu hainele largi și pagerele, mobilele încă nu existau pe piața largă), te propulsa un pas înainte; era o etapă evoluată a

perioadei mașinutelor de fier din fața blocului sau a blugilor negri aduși din Turcia ori a videorecorderului.

În tot acest context, cuvântul „droguri“ era foarte greu. Îți putea provoca o hernie imediată. Vorbim de vremurile în care erai învățat că, la început, ți se vor oferi gratis (măcar o dată să fi întâlnit și eu pe cineva care să-și atragă astfel clienții), sub formă de țigară, și că ulterior vei plăti pentru ele, ba chiar vei vinde lucruri din casă pentru a ți le procura sau îți vei ucide părinții din cauza lor. Un fel de „nu lua bomboane de la necunoscuți“, însă niciodată nu am înțeles ce conțineau acele bomboane.

Pe lângă asta, când venea vorba de droguri, totul devenea neclar: nu se știa cum arată, ce sunt sau ce fac. Nu se depășise pragul de „prafuri albe“ la modul generic, ca în *Nea Mărin miliardar*, tot ce se știa era că fac rău și că nu trebuie consumate. Pentru mine, a fost îndeajuns.

Printr-o serie de conexiuni aproape masonice, am reușit să aflu de un prieten care ar fi „avut“. Nu se foloseau termenii cunoscuți acum, precum „verde“, „ganja“ sau „material“ etc., iar dacă cineva „avea“, era clar vorba despre „ceva“, iar „ceva“-ul însemna droguri, fără să știi însă exact de care.

Omu' era ceva mai mare, plimbat pe la rude prin Europa și deținător de „ceva“, adus dintr-una din aceste călătorii. Îl cunoșteam mai degrabă din vedere și am ajuns la el prin altcineva, eternul lanț al slăbiciunilor. M-am dus la el acasă fără să fiu sigur de acel „ceva“, așa fi luat probabil și altceva din dorința amestecată de a încerca și de a scăpa de povara curiozității, precum o adolescentă care face sex pentru

prima oară cu un individ aproape necunoscut, pentru a „scăpa de o grijă“ sau pentru că prietenele ei au făcut-o deja. Atunci am învățat că un gram de verde ar echivala cu un capac de pet plin, așa că am zis să-mi iau „2 capace“. Pentru ele, am dat la schimb o pereche de blugi Pelle Pelle noi, care erau la mare căutare.

Țin bine minte drumul făcut până acasă, pe Titulescu și apoi printre case, până pe Turda, 1 Mai. Era vară și mă simțeam un pic „nigga“, empatizam cu frații mei negri de la MTV, dar și cu Beavis and Butt-head. Mersul mi se schimbase și aveam o senzație amestecată, de reușită și teamă. Mă simțeam căraușul unui mare secret, un șervețel alb în care era împăturit un mugure de dimensiunea unui dop de Cola.

Ajuns acasă, am analizat atent mugurele, în baie, ca să fiu sigur că nimeni nu mă va deranja. Țin minte instinctul ciudat de a-l mesteca. Mă luptam acum cu partea tehnică; aveam materialul, dar nu știam cum să-l fumez. Nu aveam internet, așa că, apelând iar la cel de la care-l procurasem, am aflat ce-mi trebuia dintr-o convorbire făcută de la un public din fier albastru, care parcă mergea cu fise de douăzeci de lei.

Am așteptat câteva zile momentul potrivit. În ziua în care maică-mea urma să plece într-o vizită, i-am furat o țigară și am așteptat plecarea ei, cu tensiunea grea și dorința de transgresiune comparabilă, poate, cu primele masturbări.

Am mers pe metoda începătorului: scos tutunul, scos filtrul, înlocuit cu unul din carton și umplut cu amestecul de tutun și verde. Mugurele uscat s-a transformat într-un

praf care s-a amestecat foarte bine cu puținul tutun, lăsându-mi un strat de polen pe buricele degetelor. Totul era extrem de fizic. Nefumător fiind, simțeam că păcătuiesc de două ori. M-am dus la balconul din spate, cel care dădea spre strada unde își mai vindeau marfa câțiva țărani solitari. Am fost mirat să văd cum reușesc să trag în piept fără a fi fumător, fără să mă înec; simțeam „palma“ aceea în capul pieptului, ca un mic sonic boom, în plămâni.

Țigara s-a terminat repede, iar eu simțeam ceva, dar nu știam ce. Țin minte că am petrecut destul de mult timp uitându-mă la cei doi țărani care își vindeau marfa pe trotuarul din spatele blocului meu, pe strada Avrig. De la etajul trei, îi vedeam bine, încă nu purtam ochelari: el într-un costum de stofă maro, din aia mai groasă, și căciula de astrahan pe vârful capului, deși era vară. Genul care-și parchează Dacia lângă trotuarul unde vinde, ca să scoată tot felul din portbagaj; țăranul care taie cu briceagul cașul și înjură bătându-și genunchiul cu palma, pe la 45-50 de ani. Ea, femeie bătrână, uscată, aspră la suflet, care se exprimă mai degrabă prin sunete onomatopice ce ajung să semene cu impulsuri nervoase, electrice, ca niște chiote scurte; bătrânica prezentă în fiecare duminică la slujbă, dar care în timpul săptămânii te blestemă. Prima caracteristică a high-ului, pe atunci încă neconștientizat, era această atenție deosebită la detalii, de la care ulterior îmi construiam tot felul de scenarii posibile și conexiuni.

Mirosea a ploaie. Începeam să conștientizez că eram cu siguranță „luat“, dar peste toate amplificările senzoriale trona

dorința de a împărtăși acest sentiment; aș fi vrut ca toți să fi simțit ce simțeam eu în clipele alea, am avut pornirea de a începe să-mi sun prietenii, dar n-am făcut-o, aveam gleznele betonate în micul balcon. Aparent, totul era un haos, în care totuși conexiunile, oricât de abstracte, își găseau sensul, ba chiar și-l creau. Exista o ofertă senzorială în totalitate nouă.

Este imposibil de descris în detaliu, după cincisprezece ani, tot demersul inițiativ cu accente șamanice, toate senzațiile și nuanțele. Și-așa mă mir și mă bucur teribil că mai țin minte detaliul cu balconul și țărani, un fel de cadru decupat dintr-un film, un moment de zoom total. Pe lângă senzația în sine, produsă de substanța inhalată, asociez primul fum cu aura acelei perioade care, într-un discurs al memoriei și al inevitabilei nostalgii, este un excelent catalizator, ba chiar un drog în sine. Vivat serotonina.

Văzusem eu într-un film american de categoria F, cu frații testosteronice de studenți, Alpha, Gamma etc., cele din care nu poți face parte decât dacă te lași palmuit la fundul gol de niște tipi, pare-se, homofobi, că e tare să fii „high“ în natură. În acel moment, singura natură disponibilă, în afara plantelor de pe balcon, era oferită de drumul spre un fast-food de lângă Gara de Nord, unde mâncam frecvent.

Dacă poveștile despre crizele de răs necontrolat nu mi se confirmaseră încă, cele legate de pofta de mâncare subită se confirmau din plin. Eram posedat și condus de poftă culinare, demoni de bucătărie. Mă simțeam ca un aurolac pe care aburii îl fac să vadă pui la rotisor pe cerul unde și porcii zboară.

Drumul până la Gara de Nord a fost inițiativ; între *Purple Haze* și *Voodoo Child*, în walkmanul meu Panasonic cu bass boost. Mergeam, mă opream, mă controlam prin buzunare, gândeam cu voce tare. Atitudinea mea se decupa cu siguranță de cea a unui om normal, precum pantofii albi într-o mulțime.

Ajuns la fast-foodul de la gară, comand un meniu cu shaorma la farfurie. Shaorma era uscată, carnea ca niște așchii de lemn, genul de shaorma care se vrea „ca la mama ei“, dar care era făcută de un român buticar reprofilat. Mâncam de parcă n-ar fi existat ziua de mâine, căldură și abur în încăpere, foarte cald și afară. Lângă masa din colț la care mă aflam, era o altă masă, ocupată de trei rockeri „clasici“: o combinație nereușită din estetica Nicu Covaci, să zicem, și Lemmy Kilmister de la Motorhead. Discutau un subiect la fel de clasic: „Ce ar fi însemnat The Sex Pistols fără Sid Vicious“. Era ca și cum ai fi ascultat un post de oldies, presărat cu povești aniversare de genul „Elvis trăiește, oare, cu Hitler la Miami?“, „Courtney l-a ucis pe Kurt“, „influența lui Yoko asupra lui John“ ș.a.m.d.

Ultimele înghițituri de mâncare aveau gust de metal. M-am întrebat despre proveniența acestei „savori“ metalice, ținând cont că tacâmurile erau de „pure plastic“. Atunci mi-am dat seama că aveam gura plină de sânge.

La o prima analiză, am constatat că sângele era provocat de dinții furculiței de plastic, pe care îi rupsesem, mestecând fără să-mi dau seama, și care îmi străpunseseră gingiile ca niște oase de pește din plastic. În acea clipă, am conștientizat

și am trasat o primă diferență între eu și supraeu. O realitate era întreținută de spectacolul vizual, concret, de rockerii de la masa alăturată și de poveștile lor, iar mai departe se formau, într-un alt strat, tot felul de scenarii posibile, lucru care mă făcuse îndeajuns de „ocupat“, cât să nu-mi dau seama de rănilor din gură. Al doilea moment de observație din timpul acestei prime experiențe, doar că mult mai alterat și subiectiv decât episodul cu țărani.

Mintea îi îmbrăca efectiv în tot felul de realități posibile. Pe unul dintre ei îl vedeam olimpic la informatică (cum se întâmplă adesea cu mulți copii conștiințioși care ajung să aibă tot felul de refulări comportamental-stilistice), iar pe altul mi-l imaginau îndrăgostit de verișoara lui de gradul trei. Aberam, un freestyle alimentat și întreținut de mici detalii ce-mi ofereau o „direcție“: aveam o prietenă la liceul de informatică și nu puteam să nu observ cum rockerii de la informatică au întotdeauna hainele negre impecabil călcate și spălate și se încadrează în stereotipul geekului imploziv. Grație acestor două straturi ce-mi captau toată atenția, mâncatul devenise un gest mecanic instinctiv, fără pasiune, fără atenție sau gust. Din cauza drogului păcii, ajunseseam cu gura plină de sânge.

Țin minte cum mă tot miram de faptul că o țigară care s-a consumat din vreo patru fumuri a reușit să mă scurtcircuiteze pe atâtea planuri, dar mă bucuram de această senzație. După un timp în care tot încercam să-mi dau seama dacă altcineva văzuse situația în care mă aflam, am plecat spre casă, pe străduțele dintre blocuri, care, pentru câteva

momente, m-au făcut să mă simt ca la țară. În anii care au urmat, și cu ocazia mai multor prime dăți, niciodată nu am mai păstrat vreo amintire atât de detaliată. Primul fum rămâne foarte sharp, dacă e să folosesc jargonul fotografic.

Astăzi, aș descrie primul fum printr-un citat din monologul lui Marlon Brando din *Apocalypse Now*: „Genuine, crystal pure, immaculate. Like a diamond bullet through your forehead.“ În cazul meu, primul fum a fost elastic ca un himen. Primul-primul fum, prima inhalare în plămâni, a fost în realitate insesizabil. Amintirea primului fum trezește, mai mult decât orice, amintirea perioadei în care încă ne mulțumeam cu puțin.

LBRIS

We know
books

Cheloo

una bucată țigară Bucegi

Cheloo (Cătălin Ștefan Ion) a înființat în 1994 Paraziții, trupa care zguduie de șaisprezece ani mințile ascultătorilor de hip-hop cu mesaje pozitive, dar camuflate în forme abrazive pentru multe urechi. Din 2003 până acum, a lansat două albume solo, însă, înainte să se apuce de muzică, își dorea să facă pictură. Îi plac desenele animate și filmele SF, însă urăște playbackul și reclamele la detergent.

U cred că pot să mă întind prea mult cu acest subiect. Având în vedere că sunt din colecția '78, operațiunea „Primul fum“ s-a derulat în 1985 în Călărași în spațiile blocului în care trăia bunica mea. Amănunte: una bucată țigară Bucegi. Am urcat după chibrit și m-am tirat la umbră. Am aprins mizeria și am suflat cu încredere până s-a stins. După trei-patru încercări de succes și plăcut surprins de gustul infect, am aprins încă o dată și am tras în piept... un jeg infect... (probabil că a sunat altfel în cap la vremea aia).

Următoarea tentativă de a mă apuca de fumat a fost în clasa a patra cu un miraculos pachet de țigări pe care scria ceva în arăbește. După ce am fumat jumătate de pachet, am mâncat o jumătate de bătaie de la maica-mea. Am considerat că meritam.

Din clasa a cincea, m-am organizat un pic. Împreună cu un coleg, Orlando, veneam de la școală și executam una-două țigări pe zi și ascultam povești la pick-up.

Clasa a șaptea a stat sub învățăturile vărului mai mare Veronel, cu care fumam doar în drum spre școală cât așteptam autobuzul. Îi mulțumesc pe această cale.

Consider că m-am apucat de fumat în 1993.

M-am lăsat ceva timp prin 2003, le rărisem bine de tot, impulsivat de prietena mea pe atunci (acum soție) care se lăsa de fumat și îmi plăcea că nu are gust de scrumieră. Mă simțeam și mai bine fizic.

Acum iarăși bag două pachete pe zi, horcăi ca un porc și vreau să mă las, dar nu pot, sau, cine știe?, poate voi deveni cândva un nefumător convins. Cred că, dacă nu m-aș enerva atât de des, nici n-aș simți nevoia să fumez. O aprind când am spume, și le am destul de des pe zi.

Mă enervează că acum nu se mai poate fuma niciunde, în cafenea, restaurant, afară, nici măcar în club sau în taxi nu ai voie să-ți aprinzi o țigară. Dacă mai scumpesc mult țigările, cred că mă apuc de cultivat tutun.

Amin.

LIVIUS Ciocârlie

Păcatul original